

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دو بی بی باطا

بر اساس نسخه وحید و مکرری

ترکیب شنبلیلی: محمد بن منصور
عضو بنی خن شیبان این

سرشناسه: بایاطاهر، قرن ۵ ق.
عنوان و نام پدیدآور: دوبیتی‌های بابا طاهر بر اساس نسخه وحید دستگردی
ترکیب خوشنویسی: محمد مهدی منصوری
مشخصات نشر: تهران: پیام اندیشه عدالت، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص، ۱۵×۸.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۴۱-۶۰-۹
وضعیت فهرست نویسی: فاها
موضوع: شعر فارسی -- قرن شق
شناسه افزوده: منصوری، محمد مهدی. ۱۳۵۶ - خوشنویس
شناسه افزوده: وحید دستگردی، حسن. ۱۲۵۹ - ۱۳۲۱. مصحح
رده بندی کنگره: T ۱۴۰۰ PIR5۲۰۴
رده بندی دیویی: ۸۵۱/۳۱
شماره کتبخانی ملی: ۳۱۹۴۱۵۳
اطلاعات رکورد کتبخانی: فاها

دوبیتی‌های باباطاهر

بر اساس نسخه دستگردی

ترکیب خوشنویسی: محمد مهدی منصوری

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳ - ۵۰۰۰ نسخه
ناشر: پیام اندیشه عدالت چاپ: چارگل
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۳۴۱-۶۰-۹

محصولات فرهنگی مشکات: ۰۹۱۲۵۳۰۲۶۳۱ - ۰۹۱۲۵۰۲۴۲۲۵

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی خیابان وحید نظری پلاک ۸۸

تلفن: ۶۶۴۹۲۱۹۴ - ۶۶۴۹۳۰۶۷ - ۲۱

تعماس در فضای مجازی: ۰۹۰۳۹۷۱۱۸۰

Mehrgift Mehrgift_ir www.MehrGift.ir

تعماس در فضای مجازی

ویباچ

بایاطهر محمدانی معروف به بایاطهر مرغان چیری و ارسته و دوشی فروتن که دل حقیقت بت و صفای
 عشق پیچود را با خلوت دل در هم آمیخت و کوش عزت برگزیده و از های و بهی این جهان فانی دل
 فروخت و دویستی سرای پایان قرن چهارم و آغاز قرن پنجم هجری و معاصر فخر بن یک سلجوق
 بوده است که یک رزقه و اکای چندانی در دست نیست. نقل در بعضی کتب صوفیه ذکر می از مقام
 معنوی و سلک ریاضت و عبادت و تقوی او آمده است. چنان که خود می گوید:
 من از روز ازل طاهر برآمدم از این عالم بایاطهر
 نامش طاهر و باطنش طاهر تر و منزله تر از نامش بوده و به خاطر سیر کامل در حقیقت و شهادت
 او به «بایا» شهرت یافته است. در جای دیگر نیز گفته اند که بایا در آغاز اسم «موان» و «موان»
 فارسی به معنای «پدرش نیست و بزرگ» است. لقب بایا را به پیران کامل اطلاق می کردند که به ستر
 پدر باشند و بعضی دیگر گویند بایا از عناوین ممتاز سلسله بکتاشیه بوده است. بجز مرغان هم که به نسبت
 «اوه اند» و دلیل بی توجهی به علایق و نبوی و زهد اوست. او در پیش سلک و از خود فانی بود و آن چنان که
 در خور ساکنان حقیقی است. دل در کرده و دست بت و بایا را از جنبه خود بینی و خویش گرایی دور ساخته و
 موجب شده که او پیچ گاه و صد و ظاهر و خود ستیابی بر نیاید و در واقع باید گفت این عارف ربانی با فوق
 تصورات مادی و قیل و قال های عادی سیری می کرده و انکار او در فراسوی این زمین بوده و در کران با جلال

می داد و آن جا که آن چه مردم روزگارش بدان اشاره می کردند یا شکاری دادند، وی بدان عمل می کرد
و آن کوئی را که دیگران به تن می کردند، او از تن دیده و خود را از آنان مسلمان ساخته و بدین جهت عجب
عریان گرفت بود. بابا هرگز به خود توجه نداشت و به توجه دیگران به نسبت به خویش بی استنا بود و کلمات
تسار و شویای او با معانی بلند و دل انگیزه، آن چنان است که در تار و پود جان هر شنونده روح می کند.
بابا طاهر با این مقامات و الادب کالات انسانی در مقام سرگرم و گوشه گیر زیسته است. انانیت او را
می توان در همه جایافت و این به خاطر اندیشه والای است که در لایه لای اشارش مشهود است. بابا طاهر
در این مقام زیسته و آن جا که حتی مظاهریات روزگار را به راحتی تحمل نموده است که از بس لذت
فریدن و شادمانی است.

فریدن و شادمانی است
بور که ز نفس سیه و بی بسازیم

بابا طاهر سال های بسیاری از عمر خود را به سیر و سیاحت در این دنیا و دنیاوی و شیراز نیز مسافرتی داشت.
مهم ترین ذکر که برای اولین بار از بابا شده از این قرار است: «راوند بود که در آن زمان که چون سلطان
فخرالملک به جمدان آمد، از او بسیار سپید بودند، گوی است بر جمدان که آن را شکر خوانند و این به
بر آن جایسته بودند که یکی از آنان به بابا طاهر بود و بنظر سلطان برایشان آمد پیاده شده و با وزیر خود
ابو نصر کنده ری، نزدشان رفت و دست ایشان را بوسید. بابا طاهر، عارفی شریف بود. سلطان را گفت:
ای ترک با خلق خدا چه خواهی کرد؟ سلطان گفت: آن چه تو فرمایی بگفت: آن کن که خدا می تعالی
می فرماید، که ان الله یأمر بالعدل و الاحسان سلطان بگریست و گفت: چنین کنم. بابا و شکر را گرفت و

گفت: از من پذیرفتی؟ گفت: آری. بیا سربازی شست که سال با از آن وضو کرده بود در آنخت
داشت سلطان کرد و گفت: جلالت در عالم چنین در دست تو کردم بر عدل باش نقل کرده اند که سلطان فضل
سال با آن سرباز بریق راه میان تنویه های خویش داشت و چون بجای پیش می آمد، آن را
در آنخت می کرد و وقت ادای پاک و صاف به آن داشت.

در شهر نهم آباد، بنیانی به نام «بیت بیاطهر» وجود دارد که به اقتضای برخی، زادگاه بیاطهر است. آرامگاه
وی در سال سربمدان و عوارضه نامزاده عارث ابن علی و در میدان بزرگی به نام وی قرار دارد.
بنای مقبره بیاطهر در شهر نهم آباد بنا شده و در قرن ششم هجری، برخی آجری و شش ضلعی
بوده است. احداث بنای جدید در سال ۱۳۰۰ هجری است چون آثار ملی و شهرداری وقت
بمدان انجام شده به ثبت آثار تاریخی وی پایان رسیده است.

برخی از بزرگان و ادیبانی که در جوار مزار بیاطهر آرمیده اند عبارتند از: ابن سبک و وزیر
ادبای قرن سوم هجری، ابوالفتح اسحاق قنای قرن ششم، میرزا علی نقی که مرزا دوازدهمندان سده ششم
و ششون بمدانی از شهرهای قرن چهاردهم.

در پایان افتخار داریم دوستی های بیاطهر را با بهره گیری از هنر زیبای خوشنویسی و براساس نسخه
معتبر و حید و سکر وی، به زیور طبع رسانیم. لازم به تذکر است که تعدادی از دوستی های معروف جنوب به
بیاطهر که در نسخه حید موجود نبوده و در آخر کتاب فصلی جداگانه آمده است که امید داریم حاصل تلاش ما
مورد پسند دوستداران شعر و ادبیات فارسی قرار گیرد.